

thuis in de groep

Steeds meer mensen wonen in groepsverband. Voor de gezelligheid uiteraard, en het scheelt geld. En soms omdat je op een prachtige plek kunt wonen als je 'm deelt. En natuurlijk is zo'n woongroep allang niet meer alleen voor het geitenwollensokkentype. 'Uiteraard zitten we hier niet mediterend rond een kampvuur.'

SARI KLATTER (55) en haar man kochten in 1999 met twee andere gezinnen – zes volwassenen, zes kinderen – een voormalig vakantiewoning van nonnen in Hollandsche Rading.

In de tuin, bijna één hectare groot, zijn verschillende mannen aan het werk. Eén repareert de vijver die al een tijdje een lek heeft en twee anderen zijn druk met het afvoeren van een omgewaaide boom. 'Een els die niet zo evenwichtig meer was en die naast ons huis stond, hebben we uit voorzorg laten omzagen. Meestal doen we dat zelf, maar deze boom was echt te groot', vertelt Sari. Het huis van Sari en haar man is een deel van een voormalige vakantiewoning van een zusterorde uit Bergen, die in 1999 te koop werd aangeboden. 'We woonden destijds in Utrecht en waren bevriend met twee andere stellen in de straat, met kinderen van dezelfde leeftijd als de onze. We waren al een paar keer samen op vakantie geweest en hoorden via via over dit huis. Toen een van ons opperde of dit iets was voor ons samen, reageerde iedereen enthousiast. We wilden allemaal graag buiten wonen, en dit was een mooie kans.' Het huis bleek uiteindelijk niet goed door drieën te delen, dus werd besloten een deel aan te bouwen, in dezelfde stijl. Ook werd alles kadastraal gesplitst, zodat elk gezin zijn eigen financiële huishouding voert. 'Ieder huis heeft zo'n zes meter tuin, de rest is van de vereniging van eigenaren die we daarvoor opgericht hebben. Eens per jaar vergaderen we en bekijken we wat er allemaal moet gebeuren.'

De drie gezinnen wonen zo al negentien jaar samen. 'Gebrek aan privacy? Nee, helemaal niet. Bovendien zijn we goede vrienden. We drinken soms wat samen. In de zomer barbecueën we regelmatig en met kerst organiseren we altijd een diner voor alle gezinnen.'

De kinderen zijn intussen uitgevlogen, maar de drie stellen wonen nog steeds samen. 'We hebben duidelijk afgesproken dat iedereen de vrijheid heeft om te vertrekken. Maar voorlopig wonen we hier nog fijn.'

SARI

'De kinderen zijn uitgevlogen, maar wij wonen hier nog steeds met drie stellen'

ELSBETH
 'Alleen in een flatje in de stad zou ik dood-ongelukkig zijn'

PIET
 'Op warme dagen zitten we met z'n allen buiten in een groot bad'

ELSBETH BRAND (26) woont in de christelijke community de Wittenberg in Zeist, met zo'n 45 geloofsgenoten tussen de 18 en 28 jaar.
 'Na mijn bachelor geschiedenis in Leiden zocht ik persoonlijke verdieping en toen ben ik hier de bijbelschool gaan doen. Tijdens dat jaar studeer en leef je hier intern. Dat vond ik zo leuk dat ik besloot te blijven. Nu maak ik deel uit van de leefgemeenschap met zo'n 45 jongeren.'
 De bewoners van de Wittenberg eten elke doordeweekse avond samen, en houden ook een wekelijkse leefgemeenschapsavond. Dan worden er spelletjes gespeeld en wordt er gezongen en gepraat over serieuze en minder serieuze thema's, waarbij God een sleutelrol speelt. 'Het leven gaat niet altijd van een leien dakje, en dan is het fijn dat anderen je in je geloof steunen. Dat vind ik hier, maar ook op zondag in de kerk.'
 Maar Elsbeth heeft ook nog een andere motivatie. 'Het geeft energie om je leven zo met anderen te delen. Ik zou doodongelukkig worden als je mij alleen in een flatje in de stad zou zetten.'
 Elsbeth verruilt de Wittenberg binnenkort voor een christelijke leefgemeenschap zonder leeftijdsgrens in Rotterdam. Tot die tijd wil ze nog volop genieten van de Wittenberg. 'Heerlijk op mooie avonden volleyballen in de tuin.' Toch doet ze niet alles met plezier. Over de corveebeurten moppert ze wel eens. 'Dat moet één keer per week. Je bedient dan in de eetzaal, ruimt op en wast af, samen met zo'n zeven andere bewoners. Er is wel een afwasmachine, maar die is kapot.'

Met dertien andere kunstenaars woont **E. PIETERSEN (56)**, roepnaam Piet, op het terrein van kunstwerkplaats Schuytgraaf in de gelijknamige wijk in Arnhem.
 Op zo'n twee hectare poldergrond, naast de spoorlijn Arnhem-Nijmegen, staat tussen de loodsen, woonwagens en keten van zijn collega's, de woonkeet van beeldend kunstenaar E. Pietersen (zepworks.nl), met zo'n 35 m² woonruimte: een huiskamer, een slaapkamer met douchecabine en een eenvoudig keukentje. Zijn verwarming is een houtkachel en er loopt een simpel waterleidinkje naar zijn keet. Het afvalwater loost hij gewoon onder zijn keet. 'Dat kan ook makkelijk, want ik gebruik bij het douchen geen shampoo. Het is allemaal heel basic, maar meer heb ik niet nodig. Nee, een eigen wc heb ik niet. Plassen doe ik buiten en verder is er één wc, aangesloten op de riolering, die we met z'n allen delen.'
 Piet heeft naast zijn keet ook een oude legercontainerunit waarin hij zijn atelier heeft, maar meestal werkt hij in de buitenlucht. Met de meeste kunstenaars woont hij al 25 jaar samen. 'We zijn ooit als krakers begonnen. In 2011 kregen we dit terrein toegewezen. En nu moeten we aankomende zomer plaatsmaken voor een nieuwbouwwijk. We zijn aan het leuren en zeuren om iets anders te krijgen, want we willen het liefst samen blijven. Of we ook veel samen doen? Nee, dat valt wel mee. We helpen elkaar wel aan werk. En soms drinken we wat samen of zitten we op warme dagen in een groot bad dat we hier op het terrein hebben staan, maar verder heeft ieder zijn eigen woonplek.'
 In een gewoon huis wil Piet liever niet wonen. 'Ik ben gehecht aan mijn vrijheid en het buiten wonen. Maar ik zou het op zich wel kunnen hoor. In mijn jeugd heb ik ook in een flatje gewoond.'

SIMON DE LAAT (23) is secretaris van het Utrechtsch Studenten Corps, en woont met zeven verenigingsgenoten en een kater (of is het een poes?) in een corphuis in Utrecht.

Overall in het huis hangen foto's uit vervlogen tijden, veel van oud-bewoners, vaak onder invloed. 'In dit huis wonen sinds 1968 alleen maar leden van het corps', vertelt bewoner Simon de Laat, die zijn bachelor geschiedenis haalde in 2016 en komend studiejaar begint aan een master internationale betrekkingen. 'Je mag hier vijf jaar wonen, daarna moet je plaatsmaken voor nieuwe leden.' Die vijf jaren zijn, als je Simon moet geloven, onvergetelijk. 'Je krijgt een heel sterke band met je huisgenoten, omdat je veel samen doet. We eten samen, geven feesten samen, drinken samen, gaan samen op huisweekend naar het buitenland en bezoeken ouders samen. In de drieënhalf jaar dat ik hier woon, ben ik misschien vijf avonden alleen geweest. Nee, behoefte aan privacy heb ik niet, maar

als ik de deur van mijn eigen kamer dichttrek kan ik die wel hebben.'

Simon woont nu in een van de grotere kamers, maar is net als iedereen die nieuw binnenkomt, begonnen in een kleine kamer. 'Sowieso ben je hier het eerste jaar vaak aan de beurt: het is dan je taak om de vuilnis buiten te zetten, bier te halen en de kattenbak te verschonen.' Die bak is voor Tiger, volgens overlevering sinds 2000 de huiskat. 'Maar dat jaartal weten we niet helemaal zeker, ook niet of het een kater of een poes is trouwens.' Lukt studeren wel met zoveel gezelligheid in huis? 'Mij wel, misschien ook omdat ik mijn eerste jaar in een ander studentenhuus heb gewoond, waardoor ik in een bepaald ritme ben gekomen, maar er zijn jongens die er moeite mee hebben. In tentamenperiodes gaan we vaak 's ochtends om acht uur met z'n allen studeren in de universiteitsbibliotheek en dan proberen we iedereen mee te krijgen. Wat dat betreft letten we goed op elkaar.'

SIMON
'In de drieënhalf jaar dat ik hier woon, ben ik misschien vijf avonden alleen geweest'

Simon op de foto rechts

ANNE
'Ik ben al mijn hele leven op zoek naar liefde'

ANNE VAN LUIJK (67) bewoont een van de veertig sociale huurwoningen die samen met negen koopwoningen de woongemeenschap Eikpunt in Lent vormen.

Zichtbaar trots loopt Anne tussen de duurzaam gebouwde huizen en appartementsgebouwen. Hier en daar maakt ze een praatje met een van de andere bewoners en hun kinderen. 'Voor de kleintjes ben ik oma Anne. Ze kennen me goed. Vaak als ik op mijn balkon sta, roepen ze: 'Oma Anne, mogen we bij jou komen spelen?''

Anne zit overduidelijk goed in haar vel, maar dat was zeven jaar geleden compleet anders. Ze woonde destijds in het nabijgelegen Bommel in een 'gewone' woning. 'Ik zat in de ziektewet, en was mijn baan als activiteitenbegeleider voor demente ouderen kwijtgeraakt. Daardoor raakte ik een depressie, ik miste heel erg het contact met andere mensen.'

Toen een vriendin haar tipte over een groep idealisten die een woongemeenschap in Lent op aan het zetten waren, sloot zij zich aan, en in april 2016 kon ze haar appartement betrekken. 'Ik ben eigenlijk al mijn hele leven op zoek naar liefde, en hier heb ik het gevonden. Het is zo heerlijk om samen te leven met gelijkgestemden.' Daarmee bedoelt ze dat alle honderd bewoners elkaar gevonden hebben op vier gebieden: bezinning, gemeenschapsvorming, duurzaamheid en meergeneratiewonen. 'Vooral van dat laatste kan ik enorm genieten. Al die mensen van verschillende leeftijden houden me jong. En mocht ik in de toekomst wat meer hulp nodig hebben, dan kan ik daar zo om vragen, rechtstreeks of in onze groepsapp.'

Anne is regelmatig te vinden in de gemeenschappelijke ruimtes onder haar appartement. 'Soms eten we daar 's avonds, dan weer organiseren we een spelletjesavond of zitten we buiten bij een kampvuurtje te kletsen. Nee, ik kan niets bedenken wat me hier niet bevalt. Als het aan mij ligt, blijf ik hier de rest van mijn leven.'

FEITEN & FABELS OVER woongroepen

Nederland telt naar schatting meer dan 10.000 woongemeenschappen, en dat aantal neemt jaarlijks toe. Over woongroepen bestaan nogal wat vooroordelen en misverstanden. Wij helpen ze de wereld uit. En geven meteen wat tips.

EEN WOONGROEP IS HETZELFDE ALS EEN COMMUNE

Die vergissing wordt vaker gemaakt. In een commune deelt men echter vrijwel alles met elkaar; in een woongroep kiezen bewoners ervoor om samen te leven vanwege financiële, religieuze, ideologische of sociale redenen, maar is er een grotere mate van zelfstandigheid. Hoewel ook daarin weer gradaties zijn: waar de ene woongroep een huis deelt, voert een andere groep zelfstandige huishoudens en wordt bijvoorbeeld alleen de tuin gedeeld of heeft men een gemeenschappelijke keuken, kantine of recreatieruimte.

SAMEN EEN WOONPLEK DELEN IS GOEDKOPER

Dat geldt zeker voor woongroepen die een gezamenlijke huishouding voeren. Dat komt doordat je veel vaste lasten kunt delen. Denk aan het vastrecht voor water, gas en elektriciteit, rioolrechten, afvalstoffenheffing, maar ook aan internet-, kranten- en tijdschriftabonnementen. Kies je voor een studentenhuus of voor een woongroep met een gezamenlijke huishouding, dan ben je meestal voor kamer en vaste lasten tussen de € 300 en € 600 kwijt. Kraken is het allergeedkoopst (geen huurlasten), maar dat is sinds 2010 strafbaar.

Voordeel: je kunt de vaste lasten delen, maar ook internet en abonnementen op tijdschriften

ALS JE SAMEN IN EEN HUIS WOONT, MOET JE VEEL SAMEN DOEN EN BEN JE JE PRIVACY KWIJT

Dat ligt natuurlijk helemaal aan de mensen die er wonen, maar in vrijwel alle woongroepen heb je op z'n minst een eigen kamer waar je je terug kunt trekken. Natuurlijk zijn er groepen die bepaalde verwachtingen hebben en je moreel verplichten mee te eten of mee thee te drinken. Heb je daar geen trek in, zorg er dan voor dat je dat helder krijgt als je gaat hospiteren.

SAMENWONEN BETEKENT AUTOMATISCH DAT JE VEEL LAST VAN ELKAAR HEBT

Dat kan gebeuren, maar je kunt dit ook voorkomen. Het lijkt zo leuk om die vrije vogel die komt hospiteren in huis te nemen, maar als hij er een compleet ander dag- en nachtritme op nahoudt dan de anderen, en nog tot diep in de nacht luidruchtig bezoek ontvangt, leidt dat toch vaak tot irritatie. Bepaal met je woongroepgenoten waarop je nieuwe bewoners selecteert en maak afspraken over geluidsoverlast.

IN EEN WOONGROEP WONEN ALLEEN MAAR GEITENWOLLENSOKKENTYPES

Niet waar. Natuurlijk, die mensen bestaan ook nog steeds, maar down-to-earth types kiezen net zo goed voor een woongroep. Maar ook hier geldt weer: zoek het gezelschap dat bij je past. Aan de andere kant: verschillende types in één huis kan ook inspirerend werken. Sinds de jaren negentig zie je trouwens ook steeds meer woon-

groepen voor ouderen en verstandelijke en lichamelijk beperkte mensen. En de laatste jaren doen woongroepen met meerdere generaties hun intrede, waarbij ook – tot een bepaald niveau – voor elkaar wordt gezorgd.

SAMEN WONEN BETEKENT OOK ELKAARS TROEP OPRUIMEN

Ook dat is een kwestie van goede afspraken maken (lees: corveebeurten instellen) en elkaar daaraan houden. Er zijn ook woongroepen die in zo'n situatie een schoonmaker inhuren die één of twee keer per week alle gezamenlijke voorzieningen (keuken, wc, douche) onder handen neemt. Dat kost wat, maar je voorkomt misschien ook wat.

IRRITATIES LEIDEN IN WOONGROEPEN VAAK TOT CONFLICTEN

Dat kan gebeuren, maar het hoeft niet: door met elkaar af te spreken hoe je dingen brengt. Het kunnen benoemen van irritaties zonder de ander aan te vallen, is iets wat iedereen kan leren. Ook helpt het om regelmatig waardering voor elkaar uit te spreken; iemand die regelmatig een compliment krijgt zal ook eerder kritiek accepteren.

WOON JE IN EEN WOONGROEP, DAN IS HET LASTIG OM EEN INBOEDELVERZEKERING AF TE SLUITEN

Zolang je kamerdeur goed op slot kan, is het afsluiten van een inboedelverzekering geen enkel probleem. Maar zelfs als dat niet kan, zijn er mogelijkheden, alleen is de kans groter dat je meer premie betaalt.

VOOR EEN KAMER IN EEN WOONGROEP KUN JE GEEN HUURTOESLAG KRIJGEN

Als je binnen de woongroep geen zelfstandige woonruimte hebt, geldt dat inderdaad. Maar als je een woonruimte hebt met eigen keuken en wc, en een toegangsdeur die je goed af kunt sluiten, dan kan het wel.

Het kunnen benoemen van irritaties zonder de ander aan te vallen, is iets wat iedereen kan leren

Wil je ook?

Op woongroep.net vind je dagelijks nieuwe advertenties van woongroepen die op zoek zijn naar een nieuwe bewoner. Zelf een advertentie plaatsen kan ook. Wil je zelf een woongroep opzetten met wat gelijkgestemden? Kijk dan op gemeenschappelijkwonen.nl voor de handreiking. Daar staat ook een overzicht van woongemeenschappen.

Een advertentie op woongroep.net

Woongroep in Arnhem zoekt een man. Kamer van 20 m² voor € 335 (inclusief vaste lasten, internet, de Volkskrant en een wekelijks groentepakket). Elke dag kookt er iemand: we eten (er wonen hier vegetariërs en vleeseters) vaak samen in de gedeelde keuken/woonkamer. Achter het huis ligt een tuin, waar we in de zomer vaak eten, drinken en/of een vuurtje stoken. Verder doen graag dingen samen, maar iedereen gaat ook zijn eigen gang. Op dit moment wonen hier Anton Corbijn (fotograaf), een fietskoerier met een baard vol kennis, een bloemenmeisje annex saladebarvrouw, een rugbyende bullittbabe, een simpelweg fabulous musicaltalent en een muizenkiller Lulu (oftewel 3 vrouwen, 2 mannen, 1 kat).